

In die gevallen, waar periculum in mora is, behoort omgekeerd de behandelende arts er voor te zorgen, dat hij, ook zonder daartoe uitgenoodigd te zijn, aanwezig is, opdat hij alle inlichtingen kan geven, die van belang zijn voor het handelen van den specialist en die meer zeggen dan de uitvoerigste verhalen van de familiebetrekkingen, en hij verder op de hoogte komt van hetgeen er met zijn patiënt gebeurt. Zijn kennis en inzicht worden daardoor ruim vermeerderd en hij kan daarvan in de toekomst veel nut hebben en zijn voordeel ermee doen.

Wanneer de patiënt ter behandeling in een ziekenhuis is opgenomen, dan dient de huisarts ten allen tijde het recht te hebben, hem dáár te bezoeken en zich op de hoogte te houden van den loop der ziekte, al is hij van dat oogenblik af niet meer de behandelende geneesheer. Alle gevraagde inlichtingen worden hem daar gegeven, zoowel door den zaaldokter als door de zusters.

Willen wij nu in bijzonderheden treden, dan wijs ik slechts er op van hoe groot belang het is voor den specialist te weten, dat patiënt lijdende is aan haemophilie, of diabetes, of orthostatische, of temporaire albuminurie, dat hij sterk rooker of drinker is, dat hij speculant is of onanist, enz..

Samenwerking dus tusschen beide groepen van geneesheeren tot betere en vermeerderde waardeering van elkanders kundigheden en persoonlijkheid en tot heil der lijdende menschheid.

Amsterdam, Maart 1920.

J. DE HARTOGH.

LEVENSVERZEKERING-MAATSCHAPPIJ EN DOODSOORZAAK.

De heer NAVIS en ik zullen het wel niet eens worden. Hij aanvaardt van de te Tilburg aangenomen conclusies, alleen C. Ik ben van oordeel, dat zij met hun vieren een onverbrekkelijk verband vormen inzake het compromis met de levensverzekering-maatschappijen. Conclusie C is niets dan de brug, geslagen tusschen hen, die bezwaar hebben tegen het opgeven der doodsoorzaak vóór de uitkeering, en de maatschappijen. Waarom nu de adviseurs geen gebruik zouden mogen maken van het recht in de andere conclusies, in het bijzonder D, neergelegd, is mij niet duidelijk. Uit het feit, dat de opgave gevraagd wordt, vóórdat de uitkeering heeft plaats gehad — waartoe de maatschappijen volgens conclusie D volmaakt gerechtigd zijn —, besluit de heer NAVIS, zonder daarvoor *eenig* bewijs bij te brengen, dat mijn mededeeling „deze opgave dient uitsluitend voor de statistiek” een misleidende, dus valsche is! Ik tart hem het bewijs hiervoor te leveren! De maatschappij ontvangt van mij uitsluitend en alleen de mededeeling: het bericht omtrent de doodsoorzaak van X is door mij ontvangen. Noch mondeling, noch schriftelijk, noch direct, noch indirect, *ooit* iets meer! De bewering: „die opgave is noodig voor de uitkeering” is alweer niets meer dan een bloote onderstelling. Hoe onjuist zij is, blijkt uit zijn eigen geval! De quitantie der uitkeering was reeds den 11den Maart l.l. in het bezit van de directie der maatschappij alhier! Dat is dus twee dagen, voordat NAVIS' eerste ingezonden stuk verscheen! Zoolang de heer NAVIS in gebreke blijft het bewijs te leveren — *en dat kan hij nooit* — dat de mededeeling der doodsoorzaak door mij *ooit* is misbruikt en hij zijn, jegens mij geuite hoogst ernstige beschuldiging blijft handhaven, is tusschen hem en mij — te meer nog nu hij zich niet ontzien heeft in het n^o. van 27 dezer te insinueren, dat de gevraagde mededeeling er een is *misschien ten bate der maatschappij* — het tafellaken voor goed doorgesneden. Den beschuldiger treft de over mij uitgesproken, geheel onbe-
wezen blaam méér dan mij.

Haarlem, 29 Maart 1920.

C. A. J. KROL.

DE GEMEENTELIJKE GENEESKUNDIGE DIENST VOOR EEN PROVINCIESTAD.

Het antwoord van MUSKENS op bldz. 918 van dit *Tijdschrift* bewijst, dat ik juist zag, toen ik een beroep op den geneskundigen ongevallendienst der mijnen wraakte